EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 11.4.2019
SWD(2019) 155 final

KOMISSION YKSIKÖIDEN VALMISTELUASIAKIRJA

SIDOSRYHMÄKUULEMINEN - TIIVISTELMÄRAPORTTI

Oheisasiakirja

KOMISSION KERTOMUKSEEN NEUVOSTOLLE

pitkäaikaistyöttömien integroitumisesta työmarkkinoille annetun neuvoston suosituksen arvioinnista

{COM(2019) 169 final} - {SWD(2019) 154 final}

ASIAYHTEYS – NEUVOSTON SUOSITUS PITKÄAIKAISTYÖTTÖMYYDESTÄ

Vuonna 2016 annetussa neuvoston suosituksessa pitkäaikaistyöttömien integroitumisesta työmarkkinoille suositetaan, että ”*komissio arvioi yhdessä jäsenvaltioiden kanssa ja asianomaisten sidosryhmien kuulemisen jälkeen tämän suosituksen mukaisesti toteutettuja toimia ja antaa neuvostolle tämän arvioinnin tuloksia koskevan kertomuksen viimeistään 15 päivänä helmikuuta 2019*”.[1]

Sidosryhmien kuulemisen tarkoituksena oli kerätä asianosaisilta ryhmiltä ja yleisöltä tietoja, kokemuksia ja näkemyksiä suosituksen keskeisistä perusteista. Tämä on paremman sääntelyn suuntaviivojen[2] mukaista. Tämä kertomus on tiivistelmä kuulemisista ja niiden keskeisistä tuloksista.

Arvioinnin etenemissuunnitelma

Komissio pyysi asianosaisia antamaan palautetta arvioinnin etenemissuunnitelmasta[3]. Palautetta sai antaa sähköisesti 29.6.–27.7.2017. Pyyntöön saatiin kuusi vastausta: vastaajina oli neljä kansalaisjärjestöä, yksi elinkeinoelämän järjestö ja yksi ”muu”. Huomautukset liittyivät itse suositukseen, ja niissä vaadittiin muun muassa keskittymään voimakkaammin laadukkaiden työpaikkojen luomiseen, ottamaan mukaan työhön sijoittumista edistäviä sosiaalisia yrityksiä ja kansalaisjärjestöjä sekä lisäämään yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa. Huomautuksia hyödynnettiin arviointityössä.

Avoin julkinen kuuleminen

Asiasta kiinnostuneille kansalaisille ja sidosryhmille avoin julkinen kuuleminen pidettiin komission sähköisellä kuulemisalustalla 2.5.–31.7.2018. Siihen voi osallistua kaikilla EU:n 24 virallisella kielellä iiriä lukuun ottamatta. Kuulemisessa saatiin 482 vastausta, joista 205 oli yksityishenkilöiltä ja 277 organisaatioilta. Bulgarialaiset vastaajat olivat kuulemisessa yliedustettuina; heidän osuutensa oli 48 prosenttia kaikista vastaajista. Vastaajista 75 prosenttia katsoi suosituksella olevan yhä merkitystä pitkäaikaistyöttömyyteen puuttumisen kannalta (organisaatiot olivat tätä mieltä useammin kuin yksityishenkilöt). Jos bulgarialaisten vastauksia ei oteta mukaan, näkemys suosituksen merkityksestä oli myönteisempi. Kun bulgarialaisten vastaukset lasketaan mukaan, 40 prosenttia vastaajista oli sitä mieltä, että EU:n tulisi ryhtyä myös muihin toimenpiteisiin pitkäaikaistyöttömien työnsaannin helpottamiseksi. Ilman bulgarialaisten vastauksia osuus on 66 prosenttia.

Enemmistö vastaajista katsoi, että edellisten kahden vuoden toimenpiteet paransivat niiden ihmisten tilannetta, joiden osaamis- tai koulutustaso on alhainen tai joilla on mielenterveysongelmia ja/tai henkinen kehitysvamma. Enemmistö vastaajista ei katsonut, että pitkäaikaistyöttömien muiden haavoittuvien ryhmien osalta olisi tehty parannuksia.

Kolmannes vastaajista kertoi pitkäaikaistyöttömiä hyödyttävien EU:n toimintatapojen välillä olevan synergioita. Vastaajista 89 prosenttia piti pitkäaikaistyöttömyyttä koskevaa EU:n politiikkaa hyvänä asiana. Suurin osa vastaajista totesi, että suositus on jossain määrin

[1] Neuvoston suositus, annettu 15 päivänä helmikuuta 2016, pitkäaikaistyöttömien integroitumisesta työmarkkinoille (2016/C 67/01).
[2] Paremman sääntelyn suuntaviivat, SWD(2017) 350.
[3] https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/initiatives/ares-2017-3234290_en

johtanut toimintatapojen muuttamiseen (tärkeysjärjestys / rahoitus / toimenpiteiden nopeuttaminen). Kuulemisen yhteydessä saatiin 23 täydentävää asiakirjaa, jotka olivat lähinnä kansalaisjärjestöjen kannanottoja. Niistä kolmessa korostettiin kokonaisvaltaisten palvelujen merkitystä ja neljässä huomautettiin, että vammaisiin kohdistuvia toimia voitaisiin parantaa. Kolmessa muussa asiakirjassa todettiin, että tilanteeseen olisi puututtava tehokkaasti mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ja että 18 kuukauden määräaika on liian pitkä. Kolme kansalaisjärjestöä huomautti, että täytäntöönpano olisi voinut olla tehokkaampaa, jos sitä varten olisi varattu määrärahat, ja yksi kansalaisjärjestö arvosteli sitä, että kansalaisjärjestöille ei osoitettu omaa roolia. Kaksi vastaajaa mainitsi, että on tärkeää ottaa mukaan myös osaamistekijät. Eräs suomalainen asiakirja oli esitetty hyvän käytännön muodossa, ja sitä käytettiin esimerkkinä komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa.

Pitkäaikaistyöttömyyttä käsittelevien kansallisten yhteyspisteiden seminaarit

Asiasta järjestettiin kolme kansallisten yhteyspisteiden seminaaria. Jäsenvaltiot nimesivät yhteyspisteet vuonna 2016 laaditun pitkäaikaistyöttömyyttä koskevan työllisyyskomitean arvioinnin jälkeen. Seminaarien tavoitteena oli saada epävirallista palautetta arvioinnista ja erityisesti arviointia tukevasta tutkimuksesta ja jakaa täytäntöönpanon yhteydessä saatuja kokemuksia. Ensimmäinen seminaari pidettiin 19. maaliskuuta 2018, ja sen painopisteinä olivat arviointia tukeva tutkimus ja tiedonkeruumenetelmät. Toisessa, 28. kesäkuuta 2018 pidetyssä seminaarissa esiteltiin tutkimuksen kartoitustyötä ja kaksi esimerkkiä kansalaisyhteiskunnan käynnistämistä sosiaalisesti innovatiivisista hankkeista. Viimeisessä, 6. marraskuuta 2018 pidetyssä seminaarissa edistettiin keskustelua täytäntöönpano-ongelmista. Seminaarit auttoivat parantamaan kartoitustyötä ja selkeyttämään arvioinnissa käytettäviä määritelmiä.

Strategista vuoropuhelua koskeva tapaaminen kansalaisjärjestöjen kanssa

EU:n tason kansalaisjärjestöjen kanssa pidettiin 15. marraskuuta 2018 strategista vuoropuhelua koskeva tapaaminen[4]. Tarkoituksena oli saada palautetta suoraan tai välillisesti pitkäaikaistyöttömien kanssa työskenteleviltä tai heitä edustavilta järjestöiltä. Tapaamiseen sisältyi ryhmäkeskusteluja kansalaisjärjestöjen roolista, nykyisistä käytännöistä ja tulevaisuutta koskevista suosituksista.

Kaikki osallistujat olivat yhtä mieltä siitä, että palveluntarjoajille on annettava pitkäaikaistyöttömien auttamista koskevaa ohjeistusta. Suosituksen lähestymistavan katsottiin olevan kokonaisvaltainen ja osallistava. Haasteesi katsottiin toistuvasti se, että suosituksessa ei mainittu kohdennettuja määrärahoja, mikä rajoittaa sen tehokkuutta, ja se, että työllistymissopimuksen saamisen 18 kuukauden määräaika on liian pitkä. Osallistujat korostivat myös sitä, että suosituksen tinkimättömän lähestymistavan vuoksi innovoinnille ei jää juurikaan tilaa. Ne vaativat lisää laatuindikaattoreita seurannalle, tarjottaville palveluille ja työpaikkojen laadulle. Ne korostivat myös rekrytoinnin jälkeisen tuen ja koulutuksen puutetta. Lopuksi osallistujat ilmaisivat huolensa siitä, että kansalaisjärjestöjä ei otettu mukaan täytäntöönpanoon.

[4] Strategista vuoropuhelua koskeva tapaaminen kansalaisjärjestöjen kanssa, 15.11.2018. Kertomus tulossa.

Strategista vuoropuhelua koskeva tapaaminen työmarkkinaosapuolten kanssa

EU:n tason työmarkkinaosapuolet keskustelivat suosituksesta 28. kesäkuuta 2018. BusinessEurope vaati voimakkaampaa keskittymistä työvoimaan kuulumattomiin ihmisiin. Euroopan ammatillinen yhteisjärjestö EAY korosti pettymystään siihen, että ammattijärjestöjen roolia ei ollut tunnustettu, ja korosti niiden osuutta koulutuksessa ja työpaikalla annettavassa tuessa.

Julkisten työvoimapalvelujen verkoston kuuleminen

Julkisten työvoimapalvelujen verkosto osallistui kattavasti seurantaan ja teki suosituksen täytäntöönpanoon osallistuvissa työvoimatoimistoissaan kapasiteettikyselyn, kuten jäljempänä liitteessä 1 tarkemmin selitetään. Euroopan julkisista työvoimapalveluista vastaavia neuvojia kuultiin 29.6.–9.7. tämän kyselyn tulokset esittelevästä kertomuksesta, mikä mahdollisesti johti havaintojen tulkinnan jälkitestaukseen.

Euroopan sosiaalirahastokomitean kuuleminen

Euroopan sosiaalirahastokomitean epävirallista teknistä työryhmää kuultiin 5. lokakuuta 2018. Kuulemisen perusteella laadittiin Euroopan sosiaalirahaston käyttöä pitkäaikaistyöttömyyden tukemiseen koskeva aihekohtainen muistio[5], jota käytettiin arvioinnissa.

Sosiaalisen suojelun komitean kuuleminen

Sosiaalisen suojelun komiteaa kuultiin 30. lokakuuta 2018. Komitea antoi suostumuksensa vuoden 2018 aihekohtaisen muistionsa[6] käyttämiseen arvioinnissa.

Kohdennetut EU:n tason haastattelut

EU:n tason haastatteluja tehtiin arviointia tukevan tutkimuksen yhteydessä yhdeksän sidosryhmän kanssa. Niistä kolme oli kansalaisjärjestöjä[7], neljä työmarkkinaosapuolia[8] ja kaksi viranomaisia[9]. Haastateltavilta kysyttiin suosituksen merkityksestä, tehokkuudesta ja yhdenmukaisuudesta sekä siitä saatavasta EU:n tason lisäarvosta.

Haastatellut sidosryhmät olivat yhtä mieltä siitä, että suosituksella oli ja edelleen on merkitystä pitkäaikaistyöttömyyden torjumisessa. Työnantajajärjestöt ja kansalaisjärjestöt korostivat yksilöllisen lähestymistavan ja palvelujen koordinoinnin merkitystä. Kaksi kansalaisjärjestöä arvosteli työllistymissopimusten osalta sovellettavaa 18 kuukauden määräaikaa, ja yksi kansalaisjärjestö ja yksi työmarkkinaosapuoli huomauttivat, että

[5] Aihekohtainen muistio ESR:n ja nuorisotyöllisyysaloitteen tuesta pitkäaikaistyöttömille sekä pitkäaikaistyöttömien integroitumisesta työmarkkinoille annetun neuvoston suosituksen täytäntöönpanosta (ESF and YEI support to long-term unemployed (LTU) and the implementation of Council Recommendation on integration of LTU into the labour market).

[6] Sosiaalisen suojelun komitean aihekohtainen muistio sosiaalipalveluista, jotka täydentävät aktiivisia toimenpiteitä sellaisten työikäisten ihmisten saamiseksi mukaan työmarkkinoille, jotka ovat niistä kauimpana, (Social services that complement active labour market inclusion measures for people of working age who are furthest away from the labour market) 2018.

[7] Sosiaalista integraatiota edistävien yritysten eurooppalainen verkosto ENSIE, EUROCITIES ja Eurodiaconia.

[8] Työnantajajärjestöt: UEAPME, CEEP ja BusinessEurope. Ammattiliitot: EAY.

[9] Alueiden komitea sekä Euroopan komission työllisyys-, sosiaali- ja osallisuusasioiden pääosasto.

pitkäaikaistyöttömyyttä aiheuttavia jäsenvaltioiden erityisiä työmarkkinatilanteita ei ole arvioitu. Ammattiliitot korostivat, että niitä ei ole mainittu suosituksessa.

Suurin osa haastatelluista katsoi, että suosituksen täytäntöönpano on jäsenvaltioiden vastuulla ja että EU:n rooli siinä on pieni. Enemmistön mukaan EU:n tulisi valvoa ja seurata täytäntöönpanoa ja myös painostaa niitä jäsenvaltioita, joissa täytäntöönpanon edistyminen on hidasta. Muita ehdotuksia olivat muun muassa, että EU:n tulisi auttaa pitkäaikaistyöttömien sosiaalisen leimautumisen estämisessä (yksi kansalaisjärjestö) ja helpottaa jäsenvaltioiden välistä käytäntöjen jakamista (yksi työmarkkinaosapuoli).

Eräs ammattiliitto katsoi, että suosituksen myötä pitkäaikaistyöttömyys otetaan politiikassa paremmin huomioon. Kansalaisjärjestöjen mukaan suosituksella on ollut myönteinen vaikutus. Eräs viranomainen kertoi yhdenmukaistaneensa pitkäaikaistyöttömien integrointia koskevia lähestymistapojaan. Suurin osa haastatelluista katsoi, että suositus oli yhdenmukainen EU:n muiden työttömyyden torjuntatoimien kanssa. Ne huomauttivat, että EU:n rahastojen käyttöä voitaisiin parantaa esimerkiksi käyttämällä Euroopan sosiaalirahastoa julkisten työvoimapalvelujen kapasiteettiongelmien ratkaisemiseen erään työmarkkinaosapuolen ehdotuksen mukaisesti. Suurin osa haastatelluista katsoi suosituksesta syntyvän EU:n tason lisäarvon olevan se, että pitkäaikaistyöttömyys otetaan politiikassa (paremmin) huomioon ja että toimenpiteitä varten on saatu ohjeistusta. Eräs kansalaisjärjestö toivoi, että suositus olisi sisältänyt enemmän vähimmäisvaatimuksia sellaisille jäsenvaltioille, joiden tukijärjestelmät ovat heikkoja. Kaikki haastatellut kuitenkin suhtautuivat kielteisesti suosituksen mahdolliseen kumoamiseen.

Tapaustutkimuksia varten tehdyt kohdennetut haastattelut

Osana arviointia tukevaa ulkoista tutkimusta tehtiin kahdeksan tapaustutkimusta[10], joiden kohteina olivat Irlanti, Italia, Kreikka, Kroatia, Romania, Saksa, Slovakia ja Suomi. Tietoja kerättiin nimettyjen kansallisten asiantuntijoiden kenttätyönä, ja niitä täydennettiin jäsenvaltioissa olevien sidosryhmien kohdennetuilla haastatteluilla. Tuloksista kuultiin pitkäaikaistyöttömyyttä käsitteleviä kansallisia yhteyspisteitä. Ks. lisätietoja liitteestä 5: Tapaustutkimukset.

Kroatia

Kansallisen tason haastateltavat kertoivat, että suosituksen kansallisessa politiikassa aiheuttama käänne johti lainsäädännön muuttamiseen ja sisäisten menettelyjen uudistamiseen. Useimmat pitivät tätä suosituksesta syntyvänä EU:n tason lisäarvona. Tehokkuus kuitenkin vaihteli ehdotettujen toimenpiteiden välillä. Haastatellut työnantajat suhtautuivat myönteisesti rahoitustuen käyttöön mutta eivät yleensä olleet kiinnostuneita pitkäaikaistyöttömien palkkaamiseen liittyvistä kumppanuuksista. Useimmat sidosryhmät ajattelivat, että koska suurin osa toimenpiteistä oli jo käytössä, suosituksen täytäntöönpanokustannukset eivät olisi kovin suuret, erityisesti verrattuna suosituksesta oletettavasti saatavaan hyötyyn

[10] Tutkimus, jolla tuetaan arviointia neuvoston suosituksesta pitkäaikaistyöttömien integroitumisesta työmarkkinoille (Study supporting the evaluation of the Council Recommendation on the integration of long-term unemployed into the labour market), Ramboll Management -konsortio Euroopan komissiolle, 2019.

(pitkäaikaistyöttömyyden väheneminen). Useimmat näkivät synergioita kansallisten toimintatapojen kanssa. Keskinäisen oppimisen lisäämiseen suhtauduttiin myönteisesti.

Suomi

Suosituksen merkitystä ei pidetty suurena lukuun ottamatta työnantajien tietoisuuden lisääntymistä pitkäaikaistyöttömien palkkaamismahdollisuuksista. Suosituksen tehokkuutta pidettiin Suomessa pienenä, koska kaikki ehdotetut toimenpiteet olivat jo käytössä. Julkisten työvoimapalvelujen henkilökunta mainitsi, että muutamissa operatiivisissa toimenpiteissä oli tehty joitakin vähittäisiä muutoksia, jotka eivät kuitenkaan johtuneet suosituksesta. Kaikki ehdotukset ovat Suomen työllisyyspolitiikan mukaisia.

Saksa

Suosituksella ei katsottu olevan Saksalle merkitystä, koska siitä ei aiheutunut yhtään toimintatapojen muutosta (kaikki ehdotetut toimenpiteet olivat jo käytössä sellaisinaan tai jopa pidemmälle vietyinä). Vain puolet kansallisista haastateltavista oli kuullut suosituksesta ennen haastattelua. Julkisten työvoimapalvelujen palveluohjaajat toivoivat enemmän vapauksia Euroopan sosiaalirahastosta rahoitettaviin hankkeisiin. Koska uusia toimenpiteitä ei otettu käyttöön, niiden tehokkuutta ei voida arvioida.

Kreikka

Vuoden 2012 rahoitustukiohjelman puitteissa toteutetut toimenpiteet näyttäisivät olevan suosituksessa määritettyjen toimintatapojen mukaisia. Niitä olivat julkisten työvoimapalvelujen uudelleenjärjestely nykyaikaistamalla palveluja, henkilökunnan kouluttaminen yksilöllisen tuen lisäämiseksi ja yhteisökeskusten perustaminen. Julkisten työvoimapalvelujen käyttäjät olivat tyytyväisiä saamiinsa palveluihin ja käytettyyn henkilökohtaiseen toimintasuunnitelmaan. Julkisten työvoimapalvelujen neuvontahenkilöstö korosti yksilöllisen lähestymistavan välttämättömyyttä ja sitä, että työllistymissopimusten käyttöönotosta olisi hyötyä. Työnantajat ja työnantajajärjestöt olivat haluttomia käyttämään julkisia työvoimapalveluja, koska ne katsoivat niiden olevan liian byrokraattisia tai liian joustamattomia. Yritykset ilmaisivat pettymyksensä siihen, että niitä ei ollut otettu mukaan aktiivisen työvoimapolitiikan kehittämiseen. Sidosryhmät pitivät Euroopan sosiaalirahaston rahoitusta ja tietojen jakamista EU:n tason lisäarvona. Sekä kansallisella että paikallisella tasolla pidettiin huolestuttavana sitä, että toimintatavat on suunniteltu ylhäältä alas -periaatteella ja että niihin ei sisälly juurikaan kohdennettuja toimenpiteitä.

Irlanti

Haastatellut olivat yhtä mieltä siitä, että suosituksella on yhä merkityksensä. Sen ansiosta kohderyhmän ymmärtäminen ja pitkäaikaistyöttömien joukossa olevien haavoittuvien ryhmien tunnistaminen helpottuivat. Kansallisen tason sidosryhmät kertoivat, että suosituksessa vahvistettiin ennen suositusta toteutetut toimenpiteet ja että suosituksen myötä yhteistyö lisääntyi ja lähestymistavasta tuli yhtenäisempi. Alueellisen tason sidosryhmät vahvistivat asian. Sidosryhmien mukaan työnantajien tukeminen parani. Sidosryhmät eivät ilmoittaneet suosituksesta olleen taloudellisia seurauksia. Sen sanottiin olevan muiden EU:n

aloitteiden mukainen. EU:n tason lisäarvoksi katsottiin yhteisen tavoitteen asettaminen erilaisille pitkäaikaistyöttömiä tukeville elimille. Lisäksi sidosryhmät ehdottivat jäsenvaltioiden välisen keskinäisen oppimisen lisäämistä.

Italia

Suosituksella katsottiin olevan merkitystä, sillä se lisäsi tietoisuutta nykyisistä ongelmista ja auttoi ongelmiin puuttumista koskevien toimintatapojen suunnittelemisessa. Sen tehokkuutta pidettiin kuitenkin huonona. Kummankin alueen paikallisen tason haastateltavat totesivat, että työllisyyspalveluista tiedottaminen ja näin ollen niihin rekisteröityminen on pysynyt vähäisenä. Alueellisen ja paikallisen tason näkemykset vahvistivat sen, että räätälöidyissä tukipalveluissa on alueellisia eroja[11]. Aluetason haastateltavat kertoivat tämän johtuvan henkilökunnan puutteesta. Haastatellut kertoivat, että yhteistyö muiden palveluntarjoajien kanssa on epävirallista ja jäsentymätöntä ja että työnantajille ei ole kunnollisia kannustimia vahvojen suhteiden luomiseen julkisiin työvoimapalveluihin. Suosituksessa annettujen toimenpiteiden kerrottiin olevan yhdenmukaisia vuosina 2012–2018 käyttöön otettujen työllisyyttä ja köyhyyden torjuntaa koskevien toimintatapojen kanssa.

Romania

Suosituksella katsottiin olevan merkitystä erityisesti heikoimmassa asemassa olevien ryhmien tukemisessa työmarkkinoilla. Sitä pidettiin hyvin tehokkaana. Paikallisen tason haastateltavat mainitsivat, että vaikka keskitetyn yhteyspisteen kehittämistyö on käynnissä, mitään konkreettista ei ole vielä tapahtunut. Eräs työnantaja piti työvoimapalvelujen tarjoamia työnvälityksen jälkeisiä tukipalveluja merkityksellisinä. Pitkäaikaistyöttömien kanssa työskentelevät ihmiset huomauttivat välityspalvelujen olevan tehokkaita. Sidosryhmät sanoivat suosituksen luoneen uusia mahdollisuuksia parantaa asiakkaiden tukemista. Tehokkuuden sanottiin lisääntyneen, sillä palvelujen paremman koordinoinnin ansiosta on poistettu tarpeettomia menettelyjä, palaute on parantunut ja asiakkaiden tyytyväisyys on lisääntynyt. Yhdenmukaisuutta havaittiin nuorisotakuun kanssa, mutta ei muiden Romaniassa toteutettujen EU:n poliittisten aloitteiden kanssa. EU:n tason lisäarvo ilmeni kansallisten pitkäaikaistyöttömien tukitoimien käynnistämisessä.

Slovakia

Rekisteröitymistä koskevaa toimenpidettä lukuun ottamatta kaikki suosituksessa ehdotetut toimenpiteet olivat Slovakian kannalta merkityksellisiä ja tehokkaita. Julkisten työvoimapalvelujen työntekijöiden mukaan tehokkain muutos oli aktivointijakson lyhentäminen 24:stä 18 kuukauteen, vaikka julkisten työvoimapalvelujen asiakkaat eivät vahvistaneet asiaa. Haastateltavat totesivat, että toimenpiteitä työnhakijoiden rekisteröimiseksi on kehitetty edelleen. Toimenpiteisiin on ryhdytty keskitetyn yhteyspisteen käyttöönottamiseksi, mutta sen tehokkuus on kyseenalainen, ja asiakkaat ja julkisten työvoimapalvelujen työntekijät ovat siitä keskenään eri mieltä. Työnantajat ja

[11] Lombardian alueellisen työvoimapalvelun työntekijän mukaan yksilöllistetty lähestymistapa on ollut osa heidän toimintaansa vuodesta 2007. Marchessa toimivat tahot puolestaan huomauttivat, että räätälöityjä palveluja koskevassa sopimuksessa (Italian työllistymissopimus) otettiin hiljattain käyttöön täysin uudenlaiset suuntaviivat.

työnantajajärjestöt olivat palveluihin tyytyväisiä. Suositus oli yhdenmukainen kansallisten toimintatapojen kanssa, ja se auttoi niiden toteuttamisessa laajemmassa mittakaavassa.